

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pkf.II.20.224/2024/2. szám

A Debreceni Ítéltábla a Pivarnyikné dr. Juhász Emőke ügyvéd ügyintézője mellett eljáró Pivarnyikné dr. Juhász Emőke Ügyvédi Iroda (cím) által képviselt 'kérelmező neve' (cím) kérelmezőnek a Dr. Varga István ügyvéd (cím) által képviselt Budapest Környéki Törvényszék (cím) kérelmezett ellen vagyoni elégtétel megfizetésére irányuló nemperes eljárásban a Debreceni Törvényszék 17.Pk.20.359/2024/11. számú végzése ellen a kérelmezett által 12. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

végzést:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részében helyben hagyja.

Megállapítja, hogy 14 976 (tizennégyezer-kilencszázhetvenhat) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Ez ellen a végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A tényállás

[1] A kérelmező felperesként 2017. december 20. napján érkezetten nyújtott be keresetlevelet a Budaörsi Járásbíróságon végrehajtás korlátozása iránt. Az elsőfokon eljáró bíróság 2018. augusztus 27. napján a per tárgyalását az Európai Unió Bírósága előtt folyamatban lévő, a végzésben megjelölt előzetes döntéshozatali eljárások befejezéséig felfüggesztette. A felfüggesztés megszüntetéséről 2020. március 31. napján rendelkezett, majd 2022. március 10. napján 11.P.20.327/2020/39. szám alatt elsőfokú ítéletet hozott; amelyet a Budapest Környéki Törvényszék 2023. március 21. napján hozott 10.Pf.20.101/2023/5. szám alatti másodfokú végzésével hatályon kívül helyezett és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A megismételt eljárás alatt a felek peren kívül egyezségeket kötöttek, az elsőfokú bíróság a 2024. március 8. napján kelt 11.P.20.449/2023/27. alatti végzéssel a pert megszüntette.

A kérelem és az ellenirat

[2] A kérelmező az eljárás elhúzódása miatt a kérelmezettet 1357 nap figyelembevételével összesen 542 800 forint vagyoni elégtétel megfizetésére kérte kötelezni. Előadta, hogy az elsőfokú peres eljárás 2017. december 19. és 2022. március 10. között zajlott; annak ellenére, hogy az elsőfokú eljárás észszerű időtartama 2020. június 19. napján eltelt; így a további 629 napra illeti vagyoni elégtétel. Az eljárás teljes időtartamában figyelembe vehető másodfokú eljárás 2022. március 11. és 2023. március 21. között volt folyamatban, habár annak észszerű időtartama 2022. december 19. napjáig tartott, erre a 376 napra szintén vagyoni elégtétel illeti. Vagyoni elégtételre jogosult továbbá a 2023. március 23. és 2024. március 8. közötti 352 napra is.

[3] A kérelmezett az elleniratában a kérelmet kérte elutasítani, mivel a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (a továbbiakban: Pevtv.) 6. § (1) és (2) bekezdése szerint a kérelmező vagyoni elégtételre nem jogosult. Érvéle szerint az eljárás számított időtartama 2272 nap, amelyből a Pevtv. 15. § (3)-(5) bekezdése szerint 1473 nap levonásának van helye, ekként az eljárás figyelembe vehető időtartama nem haladja meg a Pevtv. szerinti észszerű időt.

[4] Az eljárás számított időtartamából kérte levonni *a kérelmező érdekkörében felmerült, elhárítható ok miatt, szükségtelenül eltelt időtartamként* a 2018. augusztus 27. és 2020. április 16. közötti 599 napot, mivel a kérelmező maga kérte a per tárgyalásának felfüggesztését az előzetes döntéshozatali eljárások befejezéséig, az az ő érdeke volt; a 2022. január 18. és 2022. március 10. közötti 52 napot, mivel a felek a kérelmező jogi képviselőjének koronavírus megbetegedése miatt közösen kérték a tárgyalás elhalasztását; és a 2023. szeptember 15. és 2024. március 8. közötti 176 napot, mivel a tárgyalások elhalasztására a felek egyezségkötésére irányuló eljárása miatt került sor.

[5] Kérte továbbá az eljárás figyelembe vehető időtartamát csökkenteni *az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztésének a hiányában* a 2018. február 14. és 2018. június 4. közötti 111 nappal, mivel a kérelmező nem sérelmezte az első tárgyalásnak a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 370/A. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn túli időpontra történt kitűzését; a 2020. május 19. és 2021. január 21. közötti 248 nappal, mivel a kérelmező a kitűzött tárgyalás elhalasztását és a kitűzés elmaradását nem kifogásolta; a 2021. május 21. és 2011. november 4. közötti 168 napot, mivel a kérelmező nem sérelmezte az érdemi tárgyalás megtartásának elmaradását.

[6] A Pevtv. 15. § (3), (4) és (5) bekezdése alapján kérte továbbá levonni a 2021. január 22. és 2021. május 20. közötti 119 napot, mivel a bíróság a tárgyalást a felek közös kérelmére halasztotta el, majd a tárgyalás a járványügyi intézkedések miatt nem volt megtartható.

Az elsőfokú végzés

[7] Az elsőfokú bíróság kötelezte a kérelmezettet a kérelmező javára 499 200 forint vagyoni elégtétel megfizetésére, ezt meghaladóan a kérelmet elutasította. Kötelezte a kérelmezőt 1308 forint illeték megfizetésére és megállapította, hogy a további le nem rótt eljárási illeték az állam terhén marad.

[8] Rögzítette, hogy a Pevtv. 2. § (1)-(2) bekezdései szerint az eljárás tényleges időtartama 2017. december 21. és 2024. március 8. közötti 2270 nap volt, a kérelmező azonban ennél kevesebb nap után kért vagyoni elégtételt, az ellenkérelemre tekintettel a kérelmezett által megjelölt időszakokat első körben abból a szempontból vizsgálta, hogy az eljárás észszerű időtartama meghaladja-e a törvényben rögzített időtartamot (végzés [22] bekezdés).

[9] Az elsőfokú bíróság az eljárás teljes időtartamából levonhatónak ítélte a Pevtv. 15. § (3) bekezdése alapján a 2024. január 16. és 2024. február 19. közötti 33 napot, mivel a tárgyalást az eljáró bíróság a felek közös kérelmére halasztotta el. Az ezt követő időszakot ugyanakkor nem találta indokoltnak levonni, mivel 2024. február 19-én bejelentették azon körülményeket, amelyek miatt a további levonhatóság megszűnt.

[10] A Pevtv. 15. § (4) bekezdésére alapítottnak vonta le a 2020. októberre, novemberre és a 2020. december 15-ig terjedő időre eső 75 napot, mivel a kérelmező a tárgyalás kitűzésének elmulasztása ellenére nem terjesztett elő az eljárás elhúzódása miatti kifogást.

[11] Az elsőfokú bíróság további 1 nappal csökkentette az eljárás figyelembe vehető időtartamát a kérelemhez kötöttségre utalva, mivel a Pevtv. 6. § (1) és (2) bekezdése szerinti 30 hónapos időtartam 2020. június 21-től számítandó (végzés [30] bekezdés).

[12] Ugyanakkor nem találta indokoltnak levonni az eljárás teljes időtartamából a következő időszakokat:

[13] A 2018. február 14. és 2018. június 4. közötti 111 napot, mivel a tárgyalást kitűzését követően az 1952. évi Pp. 114/A. § szerinti eljárás elhúzódása miatti kifogás nem előterjeszthető, másrészt utalt a tanácsváltozásra is.

[14] A 2020. május 19. és 2020. szeptember 31., valamint a 2020. december 15. és 2021. január 21. közötti időszakot, mivel az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése 2020. szeptember végéig a kérelmezőtől nem volt elvárható; 2020 december 15. napján pedig a bíróság a tárgyalást kitűzte.

[15] A 2021. január 22. és 2021. május 20. közötti 119 napot, mert az egyezség megkötése céljából a bíróság a tárgyalást a felek közös kérelmére nem halaszthatta volna el.

[16] A 2021. május 21. és 2021. november 4. közötti 168 napot, mivel az eljárás bíróság a tárgyalást kitűzte, így az 1952. évi Pp. 114/A. § (2) bekezdés a) vagy c) pontja szerint eljárás elhúzódása miatti kifogás alappal nem volt előterjeszthető.

[17] A 2022. január 18. és 2022. március 10. közötti 52 napot, mivel a Covid megbetegedés ugyan a kérelmező érdekkörében, de nem a kérelmező által elhárítható ok miatt merült fel.

[18] A 2023. szeptember 15. és 2024. március 8. közötti időtartam vonatkozásában rögzítette, hogy annak jelentős része a Pevtv. 15. § (3) bekezdése szerint nem levonható, hiszen az a bíróság által elhárítható lett volna, csupán a 2024. január 16. és 2024. február 19. közötti 33 nap levonását tekintette indokoltnak.

[19] Megállapította, hogy az eljárás számított időtartama így 2162 nap, amely meghaladja a törvény szerinti észszerű időtartamot. A kérelmező által meghatározott, megjelölt napnyi összegű kérelemből levonhatónak tekintette a fentiek szerinti 75+33+1 napot, és a kérelmezőknek ennek figyelembevételével számított vagyoni elégtétel iránti igényét meg-alapozottnak találta, míg a kérelmet ezt meghaladóan elutasította. A le nem rótt eljárási illeték megfizetéséről a Pevtv. 9. § (4) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 102. § alapján rendelkezett, és a kérelmezőt a pervesztességével arányos összegű illeték megfizetésére kötelezte.

A fellebbezés és a fellebbezésre tett észrevétel

[20] A kérelmezett fellebbezésében a végzés megváltoztatásával kérte a vagyoni elégtétel iránti kérelem teljes elutasítását.

[21] Továbbra is hivatkozott arra, hogy az 1952. évi Pp. 370/A. § (1) bekezdése a végrehajtás korlátozása iránti perben soronkívüli eljárást és az első tárgyalásnak a keresetlevél benyújtásától számított 15. napra történő kitűzését írja elő. A keresetlevél hiányainak pótlását követően ezért a bíróságnak 2018. február 13. napján kellett volna tárgyalást tartania, azonban a tárgyalás kitűzéséről is csak 2018. február 14. napján rendelkezett, azt 2018. május 29-re tűzve ki, majd azt tanácsváltozás miatt 2018. június 4-re halasztotta. Jogi álláspontja szerint az 1952. évi Pp. 114/A. § szerinti eljárás elhúzódása miatti kifogás alkalmas lett volna a kitűzési határidő meg nem tartásának orvoslására, ezért a Pevtv. 15. § (4) bekezdése szerint a *2018. február 14. és 2018. június 4. közötti 111 nap* levonandó.

[22] A per felfüggesztéséről az 1952. évi Pp. 152. § (2) bekezdésére figyelemmel valóban az eljárás bíróság dönthetett, ezen döntésben a fél kérelme nem kötötte, ugyanakkor a tárgyalás felfüggesztése kifejezetten a kérelmező indítványára és az ő érdekkörében történt, hiszen az előzetes döntéshozatali eljárásban hozott döntés kihatott az ügy érdemi elbírálására, tehát a kérelmező keresete tárgyában hozandó döntésre. Erre tekintettel a Pevtv. 15. § (3) bekezdése alapján nem vehető figyelembe a *2018. augusztus 27. és 2020. április 16. közötti 599 nap*.

[23] A 2020. május 19. és 2021. január 21. közötti teljes 248 nap levonását is kérte. Érvelése szerint a bíróságnak az 1952. évi Pp. 95. § (1) bekezdése szerint a folytatólagos tárgyalás kitűzéséről legkésőbb 2020. május 18. napján rendelkeznie kellett volna, ez azonban csak 2020. augusztus 23-án történt meg. A kitűzött tárgyalást a bíró betegsége miatt akként halasztották el, hogy új határnapot azonnal nem tűztek ki, az csak 2020. december 15-én történt meg. A kérelmező ennek ellenére az eljárás elhúzódása miatti kifogást nem terjesztett elő. Hivatkozott arra is, hogy habár a bíróság 2020. március 31. napján rendelkezett az iratok új számra iktatásáról, az ténylegesen a bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII.1.) IM rendelet (a továbbiakban: BÜSZ) 30. §-ába ütközően csak 2020. április 16-án történt meg, majd a BÜSZ 34. §-ába ütközően a kijelölt bírónak az iratokat nem a kijelölés napján mutatták be. A kijelölt bíró az 1952. évi Pp. 95. § (1) bekezdésében írt határidőn belül nem intézkedett a tárgyalás kitűzéséről. Ezen körben hivatkozott arra is, hogy habár a Pevtv. 15. § (5) bekezdése szerint a járványügyi helyzet miatt bevezetett veszélyhelyzeti perrendtartás miatt szükséges halasztás nem ad okot az eljárás számított időtartamának csökkentésére, azonban jelen ügyben a kifejtettek szerint a bíróság mulasztása megállapítható volt, a Pevtv. 15. § (4) bekezdése így alapot ad az időtartam levonására.

[24] A 2021. január 22. és 2021. május 20. közötti 119 nap vonatkozásában előadta, hogy az 1952. évi Pp. 151. § (1) bekezdése kivételesen fontos okból lehetővé tette a tárgyalás felek közös kérelmére történő elhalasztását, mely ok fennállt. A felek közötti egyeztetések végül eredményre vezettek, amely igazolja, hogy a tárgyalás elhalasztása a kérelmező érdekében állt. A halasztás miatti idővesztés a Pevtv. 15. § (4) bekezdése alapján valóban nem, de a 15. § (3) bekezdése szerint ezért levonható.

[25] Továbbra is kérte az eljárás időtartamát csökkenteni a 2021. május 21. és 2021. november 4. közötti 168 nappal. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság iratellenesen rögzítette, hogy az eljárás bírósága a tárgyalás elhalasztása mellett az újabb tárgyalás időpontját is kitűzte, a 2021. szeptember 7. napján megtartott tárgyalás jegyzőkönyve szerint a bíróság a halasztással egyidejűleg arról tájékoztatta a feleket, hogy a tárgyalásra új határnapot hivatalból tűz. 2021. szeptember 9. napján ugyan rendelkezett új tárgyalás kitűzéséről, azonban azt 2021. szeptember 17. napján kelt végzéssel ismét elhalasztotta, az 1952. évi Pp. 151. § (1) bekezdésével ellentétben annak okát sem jelölte meg. A Pevtv. 15. § (4) bekezdése alapján ezen időszak levonása indokolt.

[26] A 2022. január 18. és 2022. március 10. közötti 52 nap tekintetében arra hivatkozott, hogy a kérelmező jogi képviselőjének megbetegedése csak mint ok merült fel a halasztás iránti kérelemben, a tárgyalás elhalasztását a felek közösen kérték. Habár az 1952. évi Pp. 151. § (1) bekezdése szerint a kérelem időpontjára tekintettel a tárgyalás elhalasztása nem volt kötelező, a megbetegedést a bíróság kivételes okként fogadta el; ezen időszak a Pevtv. 15. § (3) bekezdése szerint levonandó.

[27] Kérte továbbá a teljes 2023. szeptember 15. és 2024. március 8. közötti időtartam levonását is, mivel a felek egyezségkötési szándékát az eljárás bírósága az 1952. évi Pp. 151. § (1) bekezdése szerinti kivételes oknak tekintette. Ezen időszak a kérelmező érdekkörében felmerült, elhárítható ok miatt telt el szükségtelenül, hiszen éppen a kérelmező akaratából nem haladt az eljárás; a per egyezséggel való lezárása az ő érdekében állt. A kérelmező érdeke volt az elállás és permegszüntetés körében az 1952. évi Pp. 160. § előírásainak betartása is, melynek maradéktalanul nem tett eleget, így ezen időszak az ő érdekkörében merült fel.

[28] A kérelmező a fellebbezésre tett észrevételében az elsőfokú végzés helybenhagyását kérte. Kifejtette, hogy a kérelmezett fellebbezése részletes ténybeli és jogi indokolást nem tartalmaz, annak ellenére, hogy a fellebbezésben a Pp. 371. § (1) bekezdés d)

pontja szerint meg kell határozni az anyagi vagy eljárásjogi jogszabálysértést, amely a korábbi beadványra visszautalással nem teljesíthető.

[29] Hivatkozott továbbá arra, hogy az eljárás elhúzódása miatti kifogás nem jogorvoslati eszköz. A kérelmezett a 2018. február 14. és 2018. június 6. közötti időszakra vonatkozóan fellebbezésében korábban el nem bírált nyilatkozatot nem tett, az elsőfokú bíróság döntése megfelel a bírói gyakorlatnak. Érvelése szerint a per tárgyalásának felfüggesztése kifejezetten a kérelmezett érdekkörében merült fel, hiszen az uniós jog értelmében az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése a jogalkalmazó kötelezettsége. Ő maga ezen eljárásokban nem is vett részt, márpedig legfeljebb ez esetben merülhetne fel, hogy azok az ő érdekkörébe esnek. A bírói gyakorlat szerint a Covid járvánnyal összefüggő halasztás a Pevtv. 15. § (4) bekezdése szerint nem vonható le az eljárás számított időtartamából, a fellebbezés ezzel ellentétes álláspontját nem is indokolja, így érdemi elbírálásra nem alkalmas. Utalt arra is, hogy a felperesi képviselő megbetegedése bejelentésével egyidejűleg kérte a tárgyalás Skype útján való megtartását is. Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy az 1952. évi Pp. 151. § mellőzését az egyezség előmozdítására irányuló bírói kötelezettség nem alapozza meg; a perek koncentrált lefolytatása a kérelmezett kötelezettsége, a szükségtelenül eltelt idő nem volt elháríthatatlan. A tárgyaláson előterjesztett kérelemre a halasztásra kivételesen fontos okból sincs lehetőség.

A másodfokú bíróság döntése

[30] Az ítéltábla fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú végzésnek a kérelmet részben elutasító rendelkezését, a kérelmezett fellebbezését pedig a következők szerint nem találta alaposnak:

[31] Mindenekelőtt rámutat, hogy a Pevtv. 9. § (4) bekezdése szerint jelen eljárásban is irányadó Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontja szerint a fellebbezés szükségszerű tartalma annak a konkrét megjelölése, hogy az elsőfokú bíróság eljárása vagy döntése a fellebbező álláspontja szerint milyen jogszabályt sért, melyet nem pótol a fellebbező félnek az a fellebbezésben tett előadása, miszerint fenntartja az elsőfokú eljárási nyilatkozatait (BDT2021.4397.) A másodfokú eljárás célja ugyanis az elsőfokú eljárásban esetlegesen elkövetett eljárási szabálysértésnek vagy az elsőfokú bíróság esetlegesen megalapozatlan vagy téves döntésének a korrigálása. Ehhez a fellebbezésnek tartalmaznia kell konkrétan, hogy a fellebbező mit sérelmez, mit tart jogszabálysértőnek az elsőfokú eljárásban, illetve az elsőfokú bíróság döntésében. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az elsőfokú határozat megváltoztatásának alapjaként felhívott jogszabálysértés kizárólag a kérelmezett elleniratától eltérő jogi érvelés lehet, különös tekintettel a Pp. 373. § (1) bekezdésnek korlátozó rendelkezésére. A fellebbezés nem ütközik a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontjába arra tekintettel, hogy a kérelmezett a fellebbezésben részben megismételte az elleniratban már előadott jogi érvelését, a fellebbezés alapjaként hivatkozott jogszabálysértést részben az elleiratban is előadottakra alapozva, az elsőfokú határozatra is reagálva határozta meg.

[32] A fellebbezés ugyanakkor nem megalapozott.

[33] Az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül mellőzte a 2018. február 14. és 2018. június 4. közötti időtartam levonását. A kérelmezett arra helytállóan hivatkozott, hogy az 1952. évi Pp. 370/A. § (1) bekezdése az első tárgyalás időpontjára az általános szabályoktól [1952. évi Pp. 125. § (3) bekezdés] eltérő, szigorú előírást tartalmazott, amelyet az alapperben eljáró bíróság nem tartott meg. A gyakorlat ugyanakkor egységes abban, hogy az 1952. évi Pp. 114/A. § (2) bekezdése nem valamennyi, a bíróság érdekkörében felmerült, elhárítható ok miatt, szükségtelenül eltelt időtartam esetén volt igénybe vehető, hanem csak abban az esetben, ha a bíróság valamely – törvény vagy saját maga által megállapított – határidőt mulasztott vagy észszerű időn belül nem intézkedett. Vizsgálni szükséges továbbá, hogy az eljárás elhúzódása miatti kifogás alkalmas-e a sérelem elhárítására. Az 1952. évi Pp.

114/A. § (2) bekezdés a) pontja el nem végzett eljárási cselekményt feltételez, ezért annak alkalmazása szempontjából nem minősül kifogást megalapozó mulasztásnak, ha a bíróság a tárgyalás kitűzésével az eljárási cselekményt elvégezte, de annak időpontja meghatározásánál nem érvényesült a tárgyalás megtartásának határidejére irányadó rendelkezés. Az első tárgyalás időpontjának a keresetlevél érkezésétől számított 15. napot követő időpontra történő kitűzése nem alapozza meg az 1952. évi Pp. 114/A. § (2) bekezdés c) pontjának alkalmazhatóságát sem, hiszen nem állapítható meg, hogy az ügyben a bíróság utolsó érdemi intézkedése óta eltelt az az észszerű időtartam, amely elegendő volt arra, hogy a bíróság az eljárási cselekményt elvégezzék, vagy annak elvégzéséről rendelkezzen, azonban a bíróság ezt nem tette meg; a tárgyalást a bíróság a hiánypótlás beérkezését követő 16. napon kitűzte. A kifogás törvényi szabályozása a mulasztó bíróságot szankcionálja, a sérelmes helyzet orvoslása céljából arra jogosítja fel a kifogást elbíráló bíróságot, hogy határidő tűzésével felhívja a mulasztó bíróságot az ügy továbbviteléhez szükséges intézkedések megtételére [1952. évi Pp. 114/B. § (4) bekezdés]. Az ügy továbbviteléhez szükséges intézkedéseket tenni azonban ebben az esetben már nem kellett, a tárgyalás időpontjának előrehozatalára vonatkozó utasítást pedig a kifogást elbíráló nem tehetett volna. A határidő be nem tartása miatt az 1952. évi Pp. 114. § szerinti, az eljárás szabálytalansága miatti kifogás lett volna előterjeszthető, ennek elmaradására tekintettel azonban a Pevtv. nem ad lehetőséget levonásra.

[34] Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a per tárgyalása felfüggesztésének időtartama az eljárás számított időtartamából nem volt levonható. Az 1952. évi Pp. 152. § (1) és (2) bekezdése alapján történt felfüggesztés bírói mérlegelés függvénye. A bíróság a már folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárásra tekintettel akkor függesztheti fel a per tárgyalását, ha a folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárásban felvetett jogkérdés uniós jogi relevanciája és megválaszolásának szükségessége e bíróság szerint fennáll, az álláspontja szerint az adott perben előkérdésnek minősül. Az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése és a már folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárásra tekintettel az eljárás felfüggesztése teljes mértékben az előterjesztő bíróságnak a kérelem szükségességére vonatkozó mérlegelésétől függ; nem a felek rendelkezési jogából levezetett kötelező, hanem a bíróság meggyőződéséből fakadó diszkrecionális jogkör. Ebből következően nem állapítható meg, hogy a Pevtv. 15. § (3) bekezdése szerint az a kérelmező érdekkörben merült volna fel, nem a kérelmező perelhúzó magatartásáról vagy mulasztásáról volt ezekben az esetekben szó. Annak vizsgálata, hogy a tárgyalás felfüggesztése indokolt volt-e, jelen eljárásban nem bír jelentőséggel, ezt a kérdést kizárólag az alapper érdemében hozott döntés során lehetett vizsgálni.

[35] A 2020. május 19. és 2021. január 21. között az elsőfokú bíróság által figyelembe nem vett 173 napra vonatkozó fellebbezéssel összefüggésben az ítéltábla mindenekelőtt rögzíti, hogy a Pevtv. 9. § (4) bekezdése szerint jelen eljárásban is irányadó Pp. 373. § (1) bekezdése értelmében a fellebbezésben az ellenkérelmet megváltoztatni nem lehet: a kérelmezett pedig elleniratában a BÜSZ 30. és 34. § rendelkezéseinek megsértésére nem hivatkozott, ezen hivatkozása tehát nem volt figyelembe vehető. Megjegyzi az ítéltábla, hogy a fellebbezés az iratok új ügyszámra lajstromozásával összefüggésben 2020. március 31. és 2020. április 16. között, míg az iratok bemutatásával összefüggésben 2020. áprilisban bekövetkezett mulasztást állít, mely időszakot elleniratban és fellebbezésben levonni sem kért az eljárás számított időtartamából.

[36] Az eljárási bíróság 2020. március 31. napján rendelkezett a felfüggesztés megszüntetéséről, ezen végzést a kérelmező jogi képviselője 2020. április 1. napján kézhez vette. Az eljárási bíróság tárgyalás kitűzéséről nem intézkedett, 2020. július 23. napjáig az eljárás előrehaladását szolgáló intézkedés egyáltalán nem történt. E körben kell figyelemmel

lenni arra, hogy a kérelmező jogi képviselője által is ismertén az 1952. évi Pp. 370/A. § (1) bekezdése ezen perekre soron kívüli eljárást írt elő, az 1952. évi Pp. 370/A. § (4) bekezdése a tárgyalás elhalasztását csak szűk körben, legfeljebb 8 napra engedte. A jogi képviselővel eljáró kérelmező ennek ellenére az eljárás érdemi folytatásának elmaradását 2020. április 1. és 2020. július 23. között nem kifogásolta. A töretlen bírói gyakorlat szerint mindig az egyes mulasztások gondos vizsgálatával, egyedileg, a jogintézmény céljával, a sérelem orvoslására alkalmasságával, és mindezek alapján a féltől elvárható magatartással összefüggésben kell értékelni azt, hogy a vagyoni elégtételt érvényesítő fél terhére ítéltető-e meg, hogy az adott bírósági mulasztással szemben nem vette igénybe az eljárás elhúzódása miatti kifogást. A féltől a bíróság inaktív magatartása miatti eljárás elhúzódásának megakadályozása esetén az az elvárható, hogy akkor terjesszen elő emiatt kifogást, ha a bíróság olyan mértékben mulasztotta el az észszerű időn belüli eljárási cselekmények kötelezettségét, amely a rá vonatkozó eljárási szabályok betartásában alappal bízó fél számára nyilvánvaló és egyértelműen felismerhető, az eljárási kötelezettség megszegésére vonatkozó jelzéstől pedig alappal várhatja a sérelem kellő időben és eredményességgel történő orvoslását. Az ítéltábla a körülmények mérlegelésével arra a következtetésre jutott, hogy a végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránti perekre irányadó speciális rendelkezésekre is figyelemmel a kérelmezőtől legkésőbb 2020. május 4. napjától már elvárható lett volna az eljárás elhúzódása miatti kifogás benyújtása; ekként a 2020. május 2. és 2020. július 23. közötti 80 nap az eljárás számított időtartamából levonható lenne.

[37] A bíróság 2020. július 23. napján intézkedett a tárgyalás kitűzéséről, ekkortól késedelme nem állt fenn. A kitűzött tárgyalást az eljáró bíró megbetegedése miatt érdemben nem tartották meg, a tárgyalás elhalasztásával egyidejűleg pedig nem rendelkeztek új tárgyalás kitűzéséről. Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bírósággal abban, hogy a kérelmezőtől legkésőbb 2020. október 1. napjától elvárható volt ennek jelzése, az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése. Az eljáró bíróság intézkedési késedelme, inaktivitása ugyanakkor a folytatólagos tárgyalás kitűzésével megszűnt, ezért a tárgyalás kitűzése (2020. december 15.) és annak időpontja (2021. január 21.) közötti időtartam nem vonható le. A fellebbezésben hivatkozott járvánnyal összefüggő intézkedések pedig a per ezen szakaszában nem bírtak jelentőséggel, ilyenre a kérelmezett elleniratában ezen időszakkal összefüggésben nem is hivatkozott.

[38] Az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül mellőzte a 2021. január 21. és 2021. május 20. közötti időtartam levonását. Az 1952. évi Pp. 151. § (1) bekezdése a felek tárgyaláson előterjesztett kérelmére már csak igen szűk körben tette lehetővé a tárgyalás elhalasztását, nem tartozott ezek közé a felek egyeztetésének biztosítása. A tárgyalás ezen okból történt elhalasztása ezért olyan, a bírósági eljárás előrehaladását nem szolgáló időtartam, amely a bíróság érdekkörében felmerült, elhárítható ok miatt, szükségtelenül telt el (Debreceni ítéltábla Pkf.II.20.143/2023/2., Pkf.II.20.064/2024/2.). Amennyiben a bíróság az irányadó jogszabályi rendelkezések sérelmével dönt a tárgyalás elhalasztásáról, az nem tekinthető a fél érdekkörében, elháríthatóan felmerült oknak akkor sem, ha később – mintegy három éve elteltével – a per a felek peren kívüli egyezségével zárult.

[39] A 2021. március 16. napjára kitűzött tárgyalást a veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III.6.) Korm. rendelet alapján halasztotta el a bíróság, márpedig a jogalkotó által létrehozott modellben a járványügyi helyzet miatt kialakított veszélyhelyzeti perrendből következő halasztás – függetlenül attól, hogy annak elhárítására az alapperben eljáró bíróságnak jogszabályon alapuló eljárási jogi lehetősége nem volt – nem ad lehetőséget a figyelembe vehető időtartam csökkentésére (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.032/2023/2 – megjelölt BDT2023. 4700, Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.425/2023/2). A törvényjavaslat indoklásából

következően a bíróság működésében felmerülő, akár objektív akadályokra tekintettel a figyelembe vehető időtartam nem csökkenthető (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.116/2023/2.). A járványügyi helyzet ugyanakkor nem a kérelmező és nem a bíróság érdekkörében felmerülő elhárítható, hanem érdekkörükön kívüli elháríthatatlan ok volt (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.345/2022/2 – megjelent BDT2023. 4600), akkor is, ha a tárgyalás elhalasztása össztársadalmi érdek. A Pevtv. 15. § (4) bekezdésével összefüggésben mutat rá továbbá az ítéltábla, hogy az eljárás elhúzódása miatti kifogás eredményre sem vezethetett volna.

[40] Szintén nem csökkenthető az eljárás számított időtartama a 2021. május 21. és 2021. november 4. közötti 168 nappal. Az 1952-es Pp. 114/A. § (2) bekezdése nem valamennyi, a bíróság érdekkörében felmerült, elhárítható ok miatt, szükségtelenül eltelt időtartam orvoslása végett tette lehetővé a kifogás igénybevételét, hanem csupán akkor, ha a bíróság valamilyen – törvény vagy saját maga által megállapított – határidőt mulasztott vagy észszerű időn belül nem intézkedett; más eljárási szabálysértések elhárítására ez a jogintézmény nem szolgál. A bíróság 2021. május 20. napi tárgyalás elhalasztásával egyidejűleg a következő tárgyalást kitűzte és a bizonyítás körében felhívta a felperest nyilatkozattételre és elszámolás csatolására; nem volt ezért olyan mulasztás, amely az 1952. évi Pp. 114/A. § (2) bekezdése alapján az eljárás elhúzódása miatti kifogással lett volna orvosolható. A 2021. szeptember 7. napjára tűzött tárgyalást a bíróság az eljáró bíró megbetegedése miatt, azaz az 1952. évi Pp. 151. § (1) bekezdése szerinti hivatalos okból halasztotta el, habár ekkor újabb tárgyalás kitűzéséről valóban nem rendelkezett, arra három nap múlva sor került. Nem vitásan 2021. szeptember 17. napján a kitűzött tárgyalást ismét elhalasztotta, azonban akként, hogy a 2021. november 11. napjára tűzött időpontnál korábbi, november 4. napi tárgyalást üzött ki, melyet érdemben tartott meg. A bíróságot ezért ezen időszak vonatkozásában nem terhelte mulasztás, alappal az eljárás elhúzódása miatti kifogás nem volt benyújtható.

[41] A fellebbezésre tekintettel rögzíti az ítéltábla, hogy az alapeljárásban 2022. január 18. napjára kitűzött tárgyalás elhalasztása a fellebbezésben foglaltakkal szemben nem kifejezetten a felek közös kérelmére történt. A felperesként eljáró kérelmező 2022. január 14. napján bejelentette, hogy a jogi képviselét ellátó ügyvédi iroda tajai koronavírus fertőzés miatt karanténba vonultak, ezért kérte a tárgyalás elhalasztását, illetve annak Skype alkalmazáson keresztüli megtartását. Az alperes jogi képviselője csupán annyit jelentett be, hogy a tárgyalás elhalasztását nem ellenzi. Az eljáró bíróság a kérelmező nyilatkozatát igazolási kérelemnek tekintette és a tárgyalást erre tekintettel halasztotta el. A jogi képviselő járványügyi intézkedést indokoló megbetegedése ugyan a kérelmező érdekkörében merült fel, azonban az nem volt elhárítható, ekként az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül mellőzte a 2022. január 18. és 2022. március 10. közötti 52 nap levonását is.

[42] A kérelmezett fellebbezésében is kérte a 2023. szeptember 15. és 2024. március 8. közötti, az elsőfokú bíróság által figyelembe nem vett 176 nappal csökkenteni az eljárás számított időtartamát. A Pevtv. 15. § (3) bekezdése konjunktív, egymásra épülő követelmények fennállása esetén teszi lehetővé az adott időtartam levonását az eljárás számított időtartamából. A miniszteri indokolás szerint ezen rendelkezés alapján általánosan azt kell vizsgálni, hogy a bírósági eljárásban félnek minősülő kérelmező eljárási cselekménye, illetve mulasztása mennyiben járult hozzá az eljárás elhúzódásához. Az adott időszak figyelembevétele csak akkor mellőzhető, ha az a kérelmező érdekkörében merült fel; az eljárás előrehaladását nem szolgálta; az a kérelmező által elhárítható lett volna és szükségtelenül telt el. Nem mellőzhető ezért az időmúlás részletes egyedi vizsgálata.

[43] A 2023. szeptember 14. napján megtartott tárgyalást a bíróság ugyanakkor kifejezetten bizonyítás érdekében halasztotta el úgy, hogy egyidejűleg a folytatólagos tárgyalást is kitűzte, ezen időszak inaktívnak nem tekinthető és nem a kérelmező

érdekkörében merült fel, így a Pevtv. 15. § (3) bekezdése szerint nem vonható le. A bíróság a kitűzött tárgyalást hivatalból halasztotta el 2023. október 11. napján kelt végzéssel akként, hogy egyidejűleg új tárgyalást is kitűzött: ezen időszak sem a kérelmező érdekkörében merült fel szükségtelenül.

[44] A 2023. november 23. napján megtartott tárgyalást a bíróság ugyanakkor a felek egyezségkötését kivételesen fontos oknak tekintve halasztotta el 2024. január 18. napjára, ennek ellenére ezen időszak sem vonható le az 1952. évi Pp. 151. § (1) bekezdése alapján. Ezen jogszabályi rendelkezés a tárgyalásnak a felek kérelmére történő elhalasztására vonatkozóan három szakaszt különböztetett meg: a kitűzött hatánap előtt legkésőbb nyolc nappal lezáródó időszakban a bíróság a felek indokolt közös kérelmére köteles volt a tárgyalást elhalasztani; ezt követően, de még a tárgyalás megkezdése előtt benyújtott közös kérelemre kivételesen fontos okból a tárgyalást elhalaszthatta, míg a tárgyalás megkezdését követően annak a felek kérelmére már csak kivételesen, a törvény által konkrétan meghatározott esetekben (ha a keresetet az alperessel nem, vagy nem idejében közölték, vagy ha a felperes a keresetét a tárgyaláson megváltoztatta, vagy valamely más kérelmét lényegesen módosította és ezzel összefüggésben az ellenkérelem előterjesztésére az alperesnek megfelelő időt kell biztosítani) halaszthatta el. Ezen időbeli megkülönböztetés nélkül volt lehetősége fontos okból hivatalból a tárgyalás elhalasztására. Kivételesen fontos okból tehát a már megkezdett tárgyalás elhalasztására a felek közös kérelmére nem volt lehetősége, azt kizárólag hivatalból tehette volna meg; ekként a tárgyalás elhalasztása ez esetben sem a felek, így nem a kérelmező érdekkörében merült fel.

[45] A felperes 2024. február 19. napján bejelentette, hogy eláll a keresettől, az eljárást az I. rendű alperes permegszüntetéshez történő hozzájárulásának hiányában nem lehetett ekkor megszüntetni, amely nem a kérelmező érdekkörében felmerült ok, így az elsőfokú bíróság helytállóan mellőzte a 2024. február 20. és 2024. március 8. közötti időszak levonását is.

[46] A Pevtv. 7. § (2) bekezdéséből következően a fél akkor jogosult vagyoni elégtételre, ha az eljárás figyelembe vehető időtartama meghaladja az észszerű időtartamot. A Pevtv. 15. § (3)-(4) bekezdései alapján a fent kifejtett időtartamok levonása mellett is az eljárás számított időtartama meghaladta az eljárás észszerű időtartamát, ekként a kérelmező vagyoni elégtételre jogosult. A kérelmezőt vagyoni elégtétel nem csupán az észszerű időt meghaladó tartamra, hanem az eljárás teljes figyelembe vehető időtartamára megilletné (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.404/2022/2. – megjelent BDT2023.4644.). A Pevtv. 9. § (4) bekezdése szerint irányadó ugyanakkor a kérelemhez és ellenkérelemhez kötöttség, ezért a bíróság nem ítélt meg a kértnél magasabb összegű vagyoni elégtételt; nem határozhatta meg a figyelembe vehető időtartamot a megjelölt 1357 napnál több időben. Az eljárás 2017. december 21. és 2024. március 8. közötti 2270 napos időtartamából az elsőfokú bíróság fellebbezéssel nem támadott rendelkezése alapján le kellett vonni 1+75+33 napot, továbbá az ítéltábla által kifejtettek szerint levonható lenne további 80 nap, melyből következően az eljárás figyelembe vehető időtartama 2081 nap. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor a kérelmezőnek – hivatkozva a kérelemhez kötöttségre is – 1248 nap után állapított meg vagyoni elégtételt. A kérelmező vagyoni elégtételhez való jogosultsága fennáll olyan összegben, amely meghaladta az általa érvényesített és az elsőfokú bíróság által megállapított napok számát, ezért a további időtartamok levonására – így az előzőek szerinti 80 napra járó vagyoni elégtétellel a marasztalás leszállítására – nem volt lehetőség (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.361/2023/2 – megjelent BDT2024. 4752).

[47] Mindezek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének a fellebbezett részét a Pevtv. 9. § (4) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 383. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

[48] A kérelmező a másodfokú eljárással összefüggésben perköltséget nem számított fel, így a Pp. 82. § (1) bekezdése alapján arról az ítéltáblának döntenie nem kellett. A kérelmezett a másodfokú eljárással felmerült költségének megtérítésére a Pp. 83. § (5) bekezdése szerint nem tarthat igényt.

[49] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1) bekezdése és 47. § (1) bekezdése szerint meghatározott fellebbezési illeték a Pp. 102. § (6) bekezdés értelmében az állam terhén marad.

Debrecen, 2024. július 18.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Répássy Árpád s.k. bíró